

POM2STN+TS jaksosuunnitelma, teemana joulu

Elina Lappalainen & Pia Perälä

Suunnittelemamme käsityön kokonaisuuden teemana on joulu. Projekti on suunniteltu kuudesluokkalaisille. Projektin esittelyvaiheessa oppilaat saavat pareittain tableteilla etsiä ideoita Pinterestistä. Tämän jälkeen oppilaat miettivät itsekseen kotona, mitä jouluun liittyvää heiltä vielä puuttuu tai mitä he tarvitsevat. Työssä tulee käyttää ompelukonetta tai muuta opettajan hyväksymää menetelmää ja vähintään kahta teknisen työn työtapaa/konetta. Nämä raamit muotoilimme sen vuoksi, ettei kukaan oppilas tekisi liian helppoa ja nopeaa työtä. Kokonainen käsityöprosessi on oppilaiden mielestä motivoivaa ja antoisaa (Edu.fi). Projektissa oppilaiden tulee käyttää pehmeitä ja kovia materiaaleja. Käsityön jaksoon käytetään viisi käsityön kaksoistuntia.

Käsityön jaksosuunnitelman tiedollisia tavoitteita ovat tiedon hankkiminen ja soveltaminen. Oppilaiden tulee oppia ratkaisemaan eteen tulleita ongelmia muutenkin kuin heti opettajalta kysymällä. Projektin taidollisia tavoitteita ovat joihinkin kahteen (mieluiten itselle vieraampaan/hankalampaan) työtapaan tai koneeseen tutustuminen. Projektin tavoitteena on kehittää oppilaiden suunnittelutaitoja. Projekti ei tule suoraan opettajalta valmiina, vaan oppilaan on itse suunniteltava työnsä sekä kaikki sen vaiheet alusta loppuun. Oppilaille on siis haasteena suunnitella oikeasti toimiva sekä käytännöllinen työ jouluun liittyen. Työskentelyn liittyvinä tavoitteina on keskittyä omaan työskentelyyn, tarvittaessa muita oppilaita auttaen sekä muilta apua pyytäen. Oppilaiden tulee myös huomioida työskentelyssään työturvallisuus ja asianmukaiset työskentelyvarusteet. Työskentelyn aikana oppilaita kehoitetaan huolellisuuteen ja tarkkuuteen.

Tavoitteena on myös, että oppilaat ottavat huomioon materiaalien kestävän käytön, esimerkiksi kankaiden käyttö siten, että syntyy mahdollisimman vähän hukkapaloja. Projektin yhtenä lähtökohtana on kestävä käsityö, johon sisältyy osaltaan

materiaalien järkevä käyttö. Tuotteiden tekemisessä kiinnitetään huomiota siihen, että tuotteet suunnitellaan siten, että ne ovat kestäviä ja toimivia. Oppilaat suunnittelevat tuotteensa siten, että he kiinnittävät huomiota myös tuotteen ulkonäköön. Suunniteltu työ tulee olla myös jollain tavalla kannattava. Se voi olla joku hyödyllinen esine tai tuottaa iloa käyttäjälleen. (Sankala 2012.) Kasvatuksellisia tavoitteita ovat oppilaiden oma-aloitteisuuden tukeminen, muiden huomioon ottamisen harjoittelu sekä oman työskentelyn kriittinen arviointi. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan käsityön tehtävänä luokilla 3-6 on kokonaisen käsityöprosessin hallinnan tukeminen ja vahvistaminen. (Opetushallitus 2014.)

Ensimmäisellä käsityön kaksoistunnilla jatketaan kotona tehtävänä ollutta oman työn suunnittelua sekä esitellään suunnitelmat muille. Tarvittaessa opettaja auttaa ideoinnissa ja suunnittelussa. Suunnitteluvaiheessa oppilaiden tulee miettiä mitä materiaaleja he tarvitsevat työhönsä, työnsä aikataulutusta, työvaiheita sekä tarvitsemiaan työvälineitä. Suunnitelmat esitellään myös opettajalle, jotta ne ovat varmasti toteutettavissa oikeasti. Oppilailla on tiedossa, milloin jakson tunnit pidetään tekstiilityön luokassa ja milloin teknisen työn luokassa ja heidän tulee suunnitella työnsä vaiheet tämän mukaan.

Seuraavalla kaksoistunnilla työskennellään teknisen työn luokassa. Paikalla on opettajan lisäksi kouluavustaja, joka auttaa opettajan kanssa oppilaita koneiden käytössä. Oppilaat auttavat myös taitojensa mukaan ja työturvallisuusseikat huomioiden toisiaan. Tämä liittyy myös OPS:in laaja-alaisten osaamisalueiden kohtaan L2 eli Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu. Oppilaita kannustetaan siis harjoittelemaan sosiaalisia taitoja auttaessaan toisiaan. (Opetushallitus 2014.) Projektia jatketaan tällä tavalla myös seuraava kerta tekstiilityön luokassa. Neljännellä kaksoistunnilla oppilaat saavat työskennellä valitsemassaan käsityöluokassa sekä myös kesken tunnin luokkaa vaihtaen, sen mukaan, minkälaista työskentelyä oma työ vaatii.

Koko projektin työstämisen ajan oppilaat dokumentoivat tableteilla työnsä eri vaiheita. Dokumentointi motivoi oppilaita työskentelemään oman työnsä parissa, sillä he näkevät työn edistymisen ja oman tekemisen vaikutuksen. Dokumentoinnin avulla oppilaat myös kokoavat projektia yhteen ja arvioivat omaa työskentelyään. Tableteilla oppilaat voivat myös etsiä tietoa, mikäli eivät osaa itse edetä. Tablettien hyödyntäminen tunneilla liittyy laaja-alaiseen osaamisalueeseen L5 eli tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen. Opettajalta kysytään neuvoa vasta sitten, kun ei itse etsintöjenkään jälkeen löydä tietoa kysymykseensä. Tämän tarkoituksena on välttää sitä, että heti ongelman ilmaannuttua oppilas menee kysymään opettajalta, ilman omaa ajattelutyötä. Tämä liittyy OPS:in laaja-alaiseen osaamistavoitteeseen L1 eli ajattelu ja oppimaan oppiminen. Oppilaita rohkaistaan etsimään itse tietoa ja vastauksia kysymyksiinsä. (Opetushallitus 2014.)

Viidennellä käsityön kaksoistunnilla jokainen esittelee oman työnsä projektin aikana tekemiensä dokumentointien ja oppimispäiväkirjan avulla. Oppilaat siis kertovat, mistä he saivat idean työhönsä, mitä materiaaleja ja työvaiheita projektiin kuului sekä näyttävät työskentelyn aikana ottamiaan kuvia esittelyn elävöittämiseksi. Muut oppilaat saavat esityksen lopuksi kysyä mieleen tulleita kysymyksiä, joihin työn esittelijä vastaa. Lopuksi oppilaat tekevät itsearviointin omasta projektistaan, johon on ohje oppimispäiväkirjan ohjeessa (Liite 1). Lisäksi opettaja arvioi oppilaan työskentelyä projektille asetettujen tavoitteiden pohjalta.

Lähteet:

Edu.fi – Marja-Leena Rönkkö

http://www.edu.fi/taiteen_perusopetus/kasityo/kokonaisen_kasityon_toteuttaminen

Opetushallitus. 2014. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

Sankala, V. 2012. Kestävää käsityötä. HAMK. Opinnäytetyö.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/49035/Virve_Sankala.pdf?sequence=1

Liite 1

Oppimispäiväkirja

Nimi:

Valmistettu tuote:

Tuotteen käyttötarkoitus:

Dokumentoi jokainen työsi vaihe tabletilla.

Kirjoita jokaisesta vaiheesta itsellesi ylös:

1. Mitä tässä tein?
2. Mitä uutta opin ja oivalsin?
3. Mikä oli jo ennestään tuttua?
4. Mitä olisin voinut mahdollisesti tehdä toisin?
5. Muuta, jota haluat kertoa.

Kokoa näistä dokumentoinneista ja kirjoittamistasi ajatuksista omavalintainen esitys, jonka esittelet viimeisellä tunnilla työsi lisäksi muille.

Pohdi lopuksi koko projektia.

1. Missä onnistuin erityisen hyvin?
2. Missä olisi vielä parannettavaa?
3. Mikä oli hausointa?
4. Mikä vaikeinta?
5. Pohdi omaa työskentelyäsi projektin aikana.
  - Miten itse työskentelin?
  - Autoinko muita jossain?